Ч. 191 (14.410). Львів, середа 26. серпня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Смерть визначного українського літературознавця — М. Перетца.

Як звичайно довкільними шляхами через чужу пресу довідуємось про смерть відомого вченого, члена Академії Наук, Володимира Миколаєвича Перетца, що помер цього місяця в Казані. В. М. Перетц уродився у 1870. р., габілітувався на київському університеті і присвятив свою першу увагу українським памяткам літератури XVIII-го віку. Він був учнем славного А. Веселовського та Соболевського; цікавився головно драмою. При помочі великого порівняльного матеріялу він дав широку картину розвитку початків українського та російського театру, звязуючи його з розвитком в інших літературах. Як професор працював він у Києві, Петербурзі, Самарі та Казані і своїми викладами та творами мав великий вплив на своїх учнів, звертаючи їх увагу на українську літературу, якої за царської влади студенти не знали. З його численних праць важніші про українські вірші та пісні XVI—XVIII. вв., досліди і матеріяли з історії давньої української літератури, про Слово о Полку Ігоря, про приповідки, про драму в доби Петра Великого, про історію поетичного стилю в Росії, причинки до історії польського та російського народнього театру, про італійські комедії та інтермедії, виставлені на дворі імператриці Анни, тощо. Більшість його праць писана по російськи. Ті, що виходили в українських видавництвах були писані українською мовою.

Всіх 16-ох засуджених розстріляли.

ПРИСУД У МОСКОВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ВИКОНАНО.

МОСКВА, 25. 8. ТАСС. Президія центрального виконавчого комітету СССР відкинула прохання засуджених 24. ц. м. членів терористичного центру. Присуд виконано на всіх 16·ох засуджених.

За католицько-націоналістичний фронт проти комунізму.

КЕЛЬН, 25. 8. ПАТ. Ґен. вікарій кельнської архіепархії заявив духовенству, що в обличчі комуністичної небезпеки в Европі Католицька Церква не жалітиме зусиль, щоб найти модус вівенді з урядами, що поборюють комунізм. Як думають тутешні католики, на конгресі епископів у Фульді пробуватимуть поправити взаємини з націонал-соціялістичним урядом. Взагалі від деякого часу говорять, що під враженням еспанських подій чимало католицьких священиків покинуло опозиційне наставлення до націонал-соціялістичного світогляду. Церковні кола оцінюють прихильно становище націонал-соціялістів супроти комунізму.

Перемога націоналістів у Естремадурі й Астурії.

БУРҐОС, 25. 8. Авас. Як стверджує урядовий комунікат, естрамадурська армія заняла Сан Вінсенте дель Кантара, Альбукерк, Ольвенза і Дон Беніто. Частини з Іфні навязали контакт з націон. частинами.

На астурійському фронті націоналісти здобули Кангас де Нарсеа, відкидуючи ворога на 10 км. та Навафрію.

НА БАЛЄАРАХ.

БАРСЕЛЬОНА, 25. 8. ПАТ. Комендант червоних військ на Майорці повідомив президента Катальонії, що його частини посунулися на острові на всій лінії; вони опанували шлях з Порто Хрісто до Манакару.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

МАДРИД, 25. 8. ПАТ. Урядова артилерія обстрілювала націоналістичні касарні у Ля Гранха.

БУРҐОС, 25. 8. Авас. Як повідомляє ген. Франко, літаки знищили частину червону кольону, що заатакувала Кордову; коло 1000 людей піддалося

Після спокійного періоду, що дав змогу перегрупувати націоналістичні сили, почалася на всіх відтинках змішена активність. В Араґонії націоналісти заняли правий беріг ріки Лєре між Кінто і Фуемес де Едро. Націон. літаки обкидали бомбами ворога під Терруель. На фронті Естремадури скинули червоний літак. Нац. літаки скинули мішки з харчами оборонцям Альказару і Толеда.

РАБАТ, 25. 8. ПАТ. Комунікат радіостації з Херез де Ля Фронтера повідомляє: на Ґвадаґральському фронті націоналісти побили червоних на шляху до Ескоріємо та заняли Наваль Мораль де ля Мата. З Ля Лінеї вирушила кольона з 2.000 людей на Малягу, щоб скріпити нац. війська під Естамоною. Положення червоних у Сантандер і Більбао критичне.

МАДРИД, 25. 8. Авас. На фронті Леону йшли бої цілу минулу ніч. В полудне нац. літаки бомбардували позиції, але червоні зістрілили один з них. Нічю червоні батерії бомбардували нац. передні й задні сторожі. Почалася атака на Кордову при співділанні артилерії.

БУРҐОС, 25. 8. ПАТ. Ескадра Юнкерсів бомбардувала летунський майдан Ґетафе та знищили частинно літаки, порохівню і склади бензини.

„Людова справедливість" у Катальонії.

БАРСЕЛЬОНА, 25. 8. ПАТ. Хенералітад покликав до життя у Катальонії трибунали, звані „людовою справедливістю", що мають скоро судити фашистів. Вони будуть складатись з 3·ох професійних суддів та 12·ох присяжних, вибраних з лист, які предложать партії людового фронту і робітничі організації. Присяглі рішатимуть про вину підсудного.

ПРИСУДИ СМЕРТИ.

МАЛЯҐА, 25. 8. ПАТ. На вязничному подвірю страчено вчора 10·ох старшин маринарки, яких военний суд засудив на смерть за участь у повстанню.

МАДРИД, 25. 8. ПАТ. Надзвичайний суд засудив на досмертні важкі роботи поручника артилерії, що брав участь у повстанню.

Уруґвай не кидає посередництва.

ОБІЦЮЮТЬ ВІДШКОДУВАННЯ.

МОНТЕВІДЕО, 25. 8. ПАТ. Премієр Уруґваю подякував урядам південно-американських держав, що піднялися посередництва в еспанській домашній війні та запропонував скликати до Буенос Айрес нараду в цій справі.

ВАШИНҐТОН, 25. 8. ПАТ. На ноту у справі конфіскати майна американських громадян відповів еспанський уряд, що він шанує приватну власність (!) як своїх так і чужих громадян і що готов виплатити чужим громадянам відшкодування за втрати, спричинені незвичайними обставинами.

Ще про українську пропаґанду на чужині.

Передовиця у „Ділі" з 18. ц. м. виявляє, що краєве громадянство починає непокоїтись занедбанням в закордонно-інформаційній праці про українські справи. Справді, коли людина з краю виїде за кордон і там з боку погляне на рівень і осяги української пропаганди, без сумніву ствердить, що ані глибиною, ані шириною вона не відповідає потребам нації. Коли читаємо у пресі, що у такому то парляменті хтось вніс інтерпеляцію в нашій справі, що в тамошній пресі появилася стаття про Україну, відбувся відчит, тощо — то воно значить, що є там якийсь наш земляк, досить здібний, енергійний, заможний та щасливий, щоб заложити пресове бюро чи хочаб вести працю шляхом особистого контакту.

На жаль між нашою еміграцією дуже мало людей, які мали б досить високу суспільну позицію, щоб самостійно вести інформативну працю — небагато і людей морально здібних до неї, бо вплив ненормальної, хоробливої еміґрантської атмосфери просто вбивчий. Він нищить ініціятиву, якої українці і без того багато не мають і ви часто стрічаєте закордоном земляка, який погорджує людьми заходу за їхню „міщанську ментальність" і не шукає з ними контакту, бо „те все і так на ніщо не придасться". Дальше стрінете людей, які уважають, що закордон не може мати ніякого впливу на долю нашої нації (так вони інтерпретують гасло „на власні сили" і „без орієнтації"), тому всю свою енергію зуживають на „принципіяльні справи", себто на гомеричні словесні бої між змічними еміґрантськими політичними групами. Врешті між людьми, що розуміють вагу доброї поінформованости закордону найдете чимало осіб, які крім доброї волі не мають ніяких інших даних — ні знання, ні політичного змислу, ні зрозуміння ментальности чужого середовища. Їхня праця — це інколи низка нетактів та компромітацій.

Без сумніву, є чимало людей, які мають повні моральні кваліфікації, щоб гідно репрезентувати свою батьківщину і вони й роблять все, що можуть, не зважаючи на перепони, яких є зрештою чимало. Залишаю на боці матеріяльні злидні, які не дозволяють нашому землякові протиснутися хочаб у середньозаможні чужинецькі кола та вести працю на площині товариської рівности, що є передумовою успіху. Зверну увагу на іншу трудність: відсутність літератури про Україну у чужих мовах. Коли ви оповідаєте чужинцеві про нашу націю, її історію і т. д., він буде вам вірити так довго, доки не загляне до якоїсь книжки — хочаб і енциклопедії. Відтіля він більш як певно дізнається, що Володимир Великий охрестив Росію (слово „Русь" переводять на жаль майже всюди як Russland), що опісля Україна становила польський Grenzland (Запоріжжа і гетьманщини західна історія не уважає державами тому, що вони не мали повної суверенности, крім того їхній внутрішній розвиток виявляв за мало стійкости) і що українська нація — це чинахід

австрійського уряду як зброя проти польсько-
го сепаратизму. Так інформує про нас більшість
західних публікацій і тих декілька новіших ви-
дань, що вже представляють Україну у правди-
вому освітленні, не в силі зрівноважити загаль-
но прийнятої опінії про Україну як про Малоро-
сію. Цю прогалину моглаб заповнити літерату-
ра хочаб у 2-ох — 3-ох світових мовах. З од-
ного боку необхідно булоб видати у високому
накладі кілька невеличких, дешевих, популяр-
них брошурок для широких кол, з другого —
кілька поважніших публікацій, для інформації
наукового і політичного світу. Поза віденськи-
ми виданнями Союзу Визволення України, вже
сильно перестарілими, у нас такої літератури
майже нема. Новіші публікації (нпр. берлінські,
в нім. і англ. мові) мають поважні похибки як
формального так і суттєвого характеру, що гір-
ше: вони появляються у надто малих накладах
і є надто дорогі. Як зразок може послужити
найбільша публікація того роду, яка появила-
ся останніми часами, а саме „La vie d' un peu-
ple". Абстрагуючи від злого політичного під-
ходу є вона надто популярна, щоб можна було
її дати поважнішому читачеві, але й надто до-
рога для кольпортажі у широких колах.

У пореволюційних роках наша нація не
спромоглася на якусь ширше закроєну інфор-
мативну акцію за кордоном. Було лише кілька
доривочних кампаній, викликаних голодом на
Східних Землях, осінню 1930 р., і т. п. Ці кам-
панії може й шкодили нашим противникам, але
поправді не дали ніякого тривкого вкладу в
українське національне конто на міжнародній
площині, освітлюючи тільки епізоди з нашого
сучасного лихоліття. З більшої частини україн-
ських публікацій, що появилися по війні у чу-
жих мовах, читач дізнається, що українці — це
нещасні жертви історії, яких бє та масакрує, хто
лише хоче, але не дізнається, що українці — це
зріла нація, яка має право і обєктивні дані до
політичного незалежного існування, яке ле-
жить в інтересі й европейської політичної рів-
новаги, та до якого українці змагатимуть з во-
лею чи всупереч волі закордону.

За останніх кільканацять літ край пішов се-
мимилевими кроками вперед, не зважаючи на
найбільш неприятливі умовини. Пора вже,
щоб і еміграція взялася поважно до єдиного
завдання, якого нація жде від неї, та вивела
інформаційну акцію зі стадії доривочности і
примітивізму.

(гал.).

коли одна комедія перечить другій, як напри-
клад московський процес перечить приготуван-
ням до оголошення „найбільш демократичної в
світі конституції". Інсценізація процесу проти
своїх-же найчільніших большевиків, після всіх
численних чисток партії, про силу чи популяр-
ність московського уряду ані трохи не свідчить.
І тому московський процес більше шкоди вину-

діє Совітам у світі, ніж користи: він виказує вну-
трішній розклад тієї „монстр-держави". Москов-
ський уряд починає видно тратити владу над
власними нервами, а переможе той, хто має міц-
ніші нерви.

М. Данько.

ТРАГІКОМЕДІЯ КАЯТТЯ.

Останній день процесу, якого присуд ми вже вчора подали, приніс нові сензації — останні слова підсудних, в яких признають себе винними і уважають кару смерти за єдиний можливий присуд! Це таємниця сталінської режисерії, незрозуміла для европейців. Однак важніше те, що в звязку з процесом загальну увагу звертає факт, а саме, що проскрипційний список комуністичних „вождів", яких опозиціоністи мали забити, виказує всіх членів „політбюра" (Сталін, Ворошилов, Каганович, Жданов, Орджонікідзе, Постишев, Косіор) з виїмком двох — голови Цика СССР Калініна і премієра СССР Молотова. Проти цих двох опозиціоністи нічого ніби не мали і це саме насуває припущення, що СССР стоїть перед новими внутрішніми потрясеннями. Підозріння „сталінців" йдуть в напрямі здемаскування і цих найвищих достойників СССР.

Додати до цього треба, що К. Радек, якого вже притягнено до відповідальности, був одним з найближчих співробітників Літвінова, який йому доручав освітлювати закордонну політику СССР в „Ізвєстіях".

Таким чином московський процес кинув тінь на багатьох високих і відповідальних членів партії і уряду.

В якім напрямі підуть дальші події — годі передбачити. Московська „Правда" сьогодні закликає до дальшої боротьби проти „недобитків" опозиції, яка ще може зробити нову спробу замаху. „Порох мусить бути сухий" — кінчить орган Сталіна.

Не маємо нічого проти того, щоб большевицькі верхи взаємно себе винищували та щоб навіть цей процес боротьби за владу пішов у большевицькі низи. Вартість Троцьких і Зінов'євих для українців акуратно така сама, як Сталінів і Постишевих.

Після судової комедії в Москві.

Хоч учора на цю саму тему була у нас передова стаття, проте містимо нижче наведені уваги нашого женевського кореспондента в огляду на їх актуальність та насвітлення моск. процесу з трохи іншого боку. — **Ред.**

Женева, 22. серпня 1936.

Основних мотивів останнього дивоглядного московського процесу треба шукати не стільки в межах СССР, як на міжнароднім терені. Щодо того, що цей процес є лише дуже невдало складеною комедією, не може бути ніякого сумніву. Зінов'єва, Каменєва та інших московський уряд давно вже розстріляв би чи знищив би іншим способом, колиб вони були йому чимсь небезпечні. Але він тримав їх для того, щоб було на кого скласти відповідальність за ріжні хиби та поразки, щоб було кого лаяти, переслідувати, щоб мати притоку до ріжних провокаційних прогульок нпр. у сторону Німеччини і т. д. Увесь провокаційний характер так званого „троцькізму" зраджує найбільше та обставина, що його осередки „викривають" московські агенти найчастіше на Україні, яка з внутрішніми обрахунками большевиків нічого спільного не має і не може мати. Досить згадати той страшний погром української інтелігенції, який уладила Москва після вбивства Кірова, до якого українські, особливо західно-українські інтелігенти, ніякого відношення очевидно мати не могли. Троцькістівські провокації на Україні мають для московського уряду й ту вигоду, що дозволяють ховати перед світом національний характер протимосковського руху на Україні. Троцькістами на Україні московський уряд титулує тепер мало не всіх тих, кого ще рік тому титулував петлюрівцями.

Вбивство Кірова було, як відомо, актом протесту комсомолу проти московського уряду; намагаючись заховати цей факт Сталін уладив показовий процес недобиткам троцькістівської опозиції та типове московське видовище прилюдного каяття. Таке видовище призначено цим разом головно для закордону. Ніяких терористичних актів проти Сталіна та інших кремлівських можновладців Троцький мабуть не готував, вже з тої простої причини, що упадок їх розвіяв би і всі його емігрантські мрії про участь в уряді московської олігархії. Троцький надто добрий партійний тактик, щоб валючи Сталіна ризикував повалити цілий сучасний московський уряд. Зусови Троцького не треба було на те, щоб витолчити троцькістам такий „монстр-процес": для цього досить було конфлікту між III. Інтернаціоналом Сталіна і IV. Інтернаціоналом Троцького. Обидва ті Інтернаціонали донедавна працювали разом у зворушливій згоді і в порозумінні, як у Франції, так і в Еспанії і в Женеві і на цілім европейськім терені. Наради Літвінова з Троцьким, пересилка грошей на праці учасників IV. Інтернаціоналу у Парижі, спільна акція агентів Сталіна та Троцького, що займали спільно французькі фабрики і нарешті дуже активна участь прихильників Троцького в сучасних кривавих подіях в Еспанії кермованих з Москви, все це разом доказує дуже виразно, що відокремлювати акцію большевиків ріжних напрямків не лише тяжко, але й цілком непотрібно. І коли „Ізвєстія" з 13. 8. пишуть про троцькістів-зінов'євців що „ця контрреволюційна зволоч ніякої політичної платформи не має, а заступає її терором...", то це може відноситися так само добре й до цілого Кремлю. Московський уряд справді останній, що міг би комусь закидати терор.

Нині вже факт гострого конфлікту між Москвою та IV. Інтернаціоналом не підлягає сумніву. Повстав він мабуть на ґрунті останніх поразок московської політики в Еспанії, а почасти і в самім Парижі. Москва готується в разі остаточної поразки „леґального" еспанського уряду перекинути цілу відповідальність за криваві події в Еспанії на плечі аґентів Троцького, показуючи перед „людовим фронтом" цілого світу, що вони організують терор не лише в Мадриді, а й у самій Москві „проти улюблених всім народом керманичів" совітської країни. Цим процесом сподівається також московський уряд вибілити в Парижі перед радикалами та соціялістами, обуреними інтервенціоністичною акцією большевиків в Парижі, а також перед англійським урядом. Таким чином має бути приготований ґрунт для нової большевицької акції в Женеві, де Літвінов разом з Дельбосом будуть лякати у вересні Великобританію італійсько-німецькою небезпекою на Середземнім Морі.

Але назагал треба сказати, що московські комедії Европі починають надокучати, особливо,

З нашої шкільної мізерії.

(Докінчення)

Середні школи ще багато **менше** забезпечені шкільними підручниками, їх майже цілком нема.

Релігія: I. кл. — Сер. Катехізм, вид. Ординаріяту (уживають також Історії старого і нового завіту) — Р. Шк. 1919. — цілком перестаріла!

II. кл. — Літургіка о. Л. Лужницького, вид. Р. Школи (дещо трудна).

III. кл. — Історія Церкви — о. д-ра Я. Левицького, вид. Тов. Катехитів (нескорельована з наукою історії).

IV. кл. — Догматика — о. Л. Лужницького.

Однак всі ті книжки недостосовані до рівня, потреб та цілей теперішньої гімназії, що є цілком іншою під кожним оглядом школою від давньої ґімназії; теперішня ґімназія має дати повне й заокруглене знання й виховання, хоч у багато меншому обємі. Головні недостачі тих підручників: недостача кореляції з іншими предметами, зависокий рівень, не дають заокругленого знання (етика?!, мало історії церкви). Безумовно потрібні нові!

Та найгірше, бо нижче критики, поставлені **підручники української мови**. Вониж повинні бути найкращими, так як рідна мова в українській школі повинна стояти на першому місці, в найгіршому випадку на рівні із державною мовою. На жаль українська мова сходить в теперішній школі щораз нижче до ряду невиховних, другорядних предметів. Ще трохи — і станеться реґіональною прищіпкою. Ілюстрацією того стану — підручники, що є просто скандалом, які приносять тільки сором українському громадянству, засвідчаючи клясично його і незарадність і байдужість до справ першої ваги.

Для кляси I. (основою науки в цій клясі історія старинного світу) підручника цілком нема. Вживається А. Крушельницького „На провесні життя" ч. III, книжки написаної доброю мовою, але виразно в комунофільському дусі. Давні видання цієї читанки (Крушельницький — Копач) вичерпане цілком. І виходить щось куріозне: „На провесні життя" ч. III не має офіційної апробати, візитатори, знаючи про її недостачі (комунофільство, естетизм, психольоґічна недостосованість), забороняють її вживати, а проте вживають її у всіх школах, бо... мусять з чогось учити, а іншої нема. А шкільна влада знає це й толерує, бо ...треба, щоб державне видавництво випродало свій великий наклад цієї цілковито нещасливо зладженої книжки.

У II. кл. основа науки **історія** середніх і ранніх новочасних століть (XI—XVII. ст.), але підручника нема. Щоб щось мати, вживається О. Барвінського: Вибір з українського письменства ч. I. (для учительських семінарій). Книжка зладжена приблизно 40 років тому ладом гр. Тарновського; добір творів нецікавий, книжка тяжка й нудна, мова й правопис препогані, дотого ця книжка не надавалася для семінарій, для ґімназійної II. (давної IV) кл. цілком невідповідна. Побіч неї вживається ще А. Крушельницького

„На провесні життя" ч. IV. (Комуністичних речок мало, твори літературно й мовою добрі, змістом здебільшого непригожі).

Кл. III. — історія XVIII—XIX ст. до 1863 р. Вживається теж Вибору О. Барвінського, що цілком тут непригожий, м. ін. добір творів Шевченка недоцільний.

Кл. IV. — XIX. ст. від 1863 р. до наших днів. Підручник О. Барвінського, Вибір ч. II, цілком недоладний, себто для кл. IV. нема цілком підручника!

Додаймо, що підручник для VII. кл. О. Барвінського „Виїмки" ч. II. не стоїть на висоті завдання, а для VIII. кл. цілком лихий (ніхто не вживає, учителі навіть не кажуть його купувати), то образ буде доволі повний і... сумний.

Граматичних вправ нема, а нормативна граматика проф. д-ра Ст. Смаль-Стоцького зложена 40 років тому, хоч науково знаменита, та методично так нещаслива, що може її вживати хіба вчитель, і то тільки добрий знавець предмету. Значить, як і в народній школі обходимося без граматики, а відси повстало незнання рідної мови й непошана до неї, та цей огидливий мовно-правописний хаос.

І не заноситься на зміну головно з приводу недостачі програми! Чи буде? Коли? Яка? — На це відповідь трудна.

Спершу в 1932/3 шк. р., коли щойно творили реформовану гімназію, шк. влада ставилася до справи видання книжок приязно і Державне Видавництво задумало видати українські підручники, приймаючи в основу аналогічну програму польської мови. На тій основі зладили підручник української мови для І. кл. Я. Біленький і М. Тершаковець. Його тематика, менш-більш в половині антична, а в половині сучасна. Та у хвилині віддачі підручника змінилися в незнаному напрямку погляди влади на цілі й засоби навчання української мови і підручник лежить уже півтретя року без рецензії невиданий. Тепер поодинокі члени шкільної влади й Держ. Видавництва висловлюють думку, що програма української мови мусить бути інакша від програми польської мови, себто, що історично-культурну, виховну основу мають мати тільки підручники польської мови, українські читанки мають знайомити з народніми звичаями й творчістю, з історією літератури і регіональною природою.

Незалежно, на замовлення Державного Видавництва, зладив його постійний співробітник А. Крушельницький свій підручник для I. (і здається для II кл.), працюючи спільно з Квецінським. Відїзджаючи, передав матеріяли своєму приятелеві проф. Калиновичеві, що став на місце А. Крушельницького співробітником Держ. Видавництва. Та і цього підручника не видано. Він теж спочиває в архівах Держ. Видавництва чи Кураторії. Є поголоски, що один із професорів ладить граматику, але, здається, справа стоїть на місці.

Тим чином найважніший предмет навчання в українській гімназії українська мова, найбільше занедбаний. Кожна школа, кожний учитель і директор вчить, як хоче і вміє, чи може, а це викликує в молоді непошану до рідного, почуття приниження в порівнанні з незвичайно високо поставленою наукою і знаменито виданими й цікавими підручниками польської мови.

Українська мова сходить (пляново!) щораз більше на задній плян, а це загрожує затратою національного характеру української середньої школи, так державної, як і приватної.

Тут мусять всі чинники українського громадянства прийти в допомогу і стримати грядуче лихо.

З інших шкільних підручників для середніх шкіл є ще переклади Латинських Вправ (вид. Держ. Видавн.) Голіяса—Ковальського для I. кл. Puer Romanus (незабаром ладитиметься вже II-е видання), II кл. — Iuvenis Romanus, III кл. — Viri illustres пер. д-ра І. Любомировича, і для IV кл. д-р І. Любомирович приготовляє переклад з польської мови.

Латинську граматику для потреб гімназії уложили д-р І. Любомирович і О. Панейко, і вона, корисно зрецензована у Львові, відійшла до міністерства, але відтам не вернулася. Покищо вживається (з уваги на складню) граматики в польській мові Авербаха—Домбровського. Переклад д-ра Копача з давної Граматики латинської мови для І. кл. неузгіднений з теперішньою програмою.

Є також переклад підручника німецької мови для І. кл. Девіцової, що його закидають у польських школах тому, що хоч методично добрий, найтрудніший і через те непригожий.

Всі інші підручники, а саме німецької мови, географії, (розуміється також історії), біольогії, фізики, хемії, математики — польські, допоміжні книжки польські.

III. Допоміжних книжок, як словники німецький, англійський, французький, підручники до науки цих мов, матеріяли до історії і ін., нема.

IV. Нема доповняльної лектури до науки української мови; бо радянські видання, чи видання загальні з не все відповідним добором лектури, без коментарів, часто непригожі для молоді. Для школи й молоді треба видати твори Шевченка, Франка, Лесі Українки, Коцюбинського, Стефаника і ін., а також твори всесвітнього письменства.

Якщо цього не зробиться і то негайно, українська школа пропаде з нашої вини.

V. Справа програми — це одна із найбільше занедбаних ділянок нашої шкільної й церковної політики, прогалина в культурно-освітних починах.

Щоб розвязку тієї справи, а саме уклад нових програм, приспішити, написав Я. Біленький статтю на цю тему в „Українській Школі", де взагалі цій проблемі присвятили багато уваги. Окрема комісія „Учительської Громади" в порозумінні зі „Взаїмною Помічю Укр. Вчительства" опрацювала, йдучи за програмою польської мови, проект програми української мови; цю програму видруковано в „Укр. Школі" в 1934 р. Цей проект предложили міністерству, та воно відповіло обіцянками, опісля мовчанкою. Рідна Школа переробила цю програму для вжитку своїх шкіл (д-р В. Кисілевський). Недостача програми зводить навчання української мови на бездоріжжя при нашій нездатності до координованих змагань. Ще добре, поки й де є давні, досвідні вчителі. Але де їх нема? А як їх місце займуть „нові" люди?

Відповідь — зайва. Чому нема досі програми для укр. шкіл? Здається лиш тому, щоб за українською пасивністю звести ad absurdum українську школу, українську мову до ролі регіонального надобовязкового предмету.

Видаванням шкільних книжок до війни займалися: для народніх шкіл і учительських семінарій Ставропігійський Інститут як державне видавництво (!), пізніше від 90 рр. мин. стол. Державне Видавництво при намісництві у Львові, що по війні змінилося на окрему установу, ведену з фондів офіційних під державною контролею, та упривілеєне, але з характером приватного підприємства рівнорядного до Ossolineum, Jakubowski, Książnica і ін. Воно істнує тільки для видавання українських шкільних книжок і тому намагається цілком безпідставно здобути собі монополь на видавання українських шкільних підручників. Книжок для середніх шкіл воно не видавало, бо це менше дохідне (!); цим мусіли занятися приватні установи, передусім Рідна Школа, Наукове Товариство ім. Шевченка (українські читанки, фізику і ін.) і інші приватні видавництва.

Щойно в 1930 р. видало Державне Видавництво підручники А. Крушельницького, бажаючи очевидно перехопити в свої руки видавничу ініціятиву, а тим самим вирішальний вплив на їх уклад з уваги на державно-виховні вартости, на зміст і характер українських читанок.

Л. АНДОР.

Мале непорозуміння.

На дворі шумів зливний дощ. Гості малого пансіону зійшлися по вечері на критій скляній веранді. Як це звичайно водиться в таких випадках, розбилися вони на малі гуртки і одні засіли до бріджа, другі до шахів, а інші потонули в лектурі старих ілюстрованих часописів. Молодь кидала тужні погляди на червону занавісу, де невеличка джезова капеля строїла інструменти.

Мері і Кляра сиділи при однім столику й балакали.

— Прегарна твоя папіросниця, Мері, я ще не бачила її в тебе.

На столику лежала справді мала жіноча плятинова папіросниця з конюшинкою, викладаною із правдивих самоцвітів.

— Вона зовсім нова. Купив мені її Альберт у Монте Карльо... значить, він не купив її... радше йому її накинули. Це доволі скомплікована історія. Не дасться її розказати двома словами.

— Говори, слухаю.

Мері закурила тонку жіночу папіроску й почала задумчиво пускати димні колісцятка.

— Цій папіросниці завдячую те, що ціле моє життя буду вірною і доброю жінкою та не шукатиму ніяких любовних пригод!

— Алеж, Мері, на мою думку, ти й досі була взірцем примірної жінки! — заявила Кляра.

— Егеж. Любила я Альберта завжди вірно й щиро — ти це сама знаєш, — хоч він нераз заслужив собі на добру лекцію від мене. Я мала дрібні флірти — хто їх не має — при тенісі, на пляжі, при чаю, але ніколи не переступала границі. Тільки один, єдиний раз стрінула мене пригода в Монте Карльо.

Знаєш яку пристрасть до гри має Альберт? Коли побачить зелений столик, якась магнетна сила тягне його туди і цілий світ перестає для нього істнувати. Так теж було в останнім часі. Він покидав мене, як звичайно, і перебував у касині від пополудня аж до сірого ранку. Я могла шукати собі розривок, яких тільки хотіла.

Не новина для мене. Був час привикнути. Тим разом Альбертові щастилося у грі, а це ще більше ускладнювало положення, бо його слід зачислити до таких грачів, які, коли їм ведеться, навіть слухати [illegible] хочуть про кінець гри.

І тоді зяви[illegible] герой моєї любовної пригоди.

Був це атлетичний мужчина — на пляжі запримітила я його відразу. Тіло як грецька статуетка, чорне як вугіль, кучеряве волосся і теплі, темно горіхові очі. Мрійливий погляд, як у молодої дівчини. Я запримітила відразу, що він звернув на мене увагу. Ходив за мною, гей тінь. Куди я лиш пішла, там теж він виринав, як із під землі.

На пляжі, в готелевім голю, на проході, в барі, а навіть і в церкві переслідував мене. Ми мешкали в тім самім готелю і він знав докладно про кожний мій крок.

Таке мовчазливе звеличування тревало цілий тиждень. Мій звеличник не був нахабний. Нігразу не намагався зблизитись до мене, тільки приглядався мені завжди своїми сумними, великими, горіховими очима. Коли запримічував, що я дивлюся на нього, відвертав негайно голову.

Я подивляла його витревалість, а його тактовність зворушувала мене і... вкінці я не булаб зовсім здивувалася, колиб він нечайно звився біля мене і заговорив. Нагод до цього мав він доволі, але ніякої не використав. При кінці тижня поздоровив мене в готелевім голю.

— Вкінці вогонь загорівся! — подумала я і відповіла на його поздоровлення не дуже приязно, але й без негодування.

Дальший розвиток подій пішов у скорому темпі. Ще того самого пополудня прислав хтось до моєї кімнати китицю рож, без підпису. Я не сумнівалась ні на хвилинку, хто прислав ці рожі. На другий день повторився знову рожевий привіт. Видно, чужий приклонник дуже обчислив пору, коли нема мого чоловіка.

На третій день, докладнісько в цій порі, коли я діставала рожі, хтось застукав до моїх дверей і не чекаючи моєї відповіди, ввійшов до кімнати... мій звеличник із китицею рож.

Мені не стало слів зі здивування. Скромний молодець, який несміливо подивляв мене здалеку, раптом набрав такої відваги, що непрошений впадає до кімнати заміжної жінки. Опалений на бронз адоніс, набрав відваги.

— Дорога пані, — заговорив він палко. — Віддавна ждав я цієї хвилини, щоб стрінутися з вами в чотири очі. Ох, ви не уявляєте собі, який я щасливий у вашій присутности...

Я не могла з дива вийти. Він зовсім змінився. Він бігав по кімнаті сюди й туди, хватав мою руку, цілував і починав знову бігати, вугнаючи при тім ріжні неповязані італійські і французькі слова. Я злякалася, бо думала, що він збожеволів, а при тім прийшло мені на думку, що булоб, колиб раптом надійшов Альберт.

Вкінці скінчив італієць свій оригінальний прохід... і мене ждала нова несподіванка. Він почав шукати по кишенях свого одягу і цілий зміст виложив на стіл.

Перстені,... ланцюжки,... ковтки,... перли::: цілий золотарський магазин. Мій невідомий звеличник носив при собі майно вартости більше як сто тисяч франків.

— Вам приніс я це все, величава пані! — де-

По війні Рідна Школа, а саме її видавнича комісія головно завдяки праці й заходам д-ра І. Копача, д-ра О. Макарушки, о. Д. Лопатинського, О. Терлецького і Я. Біленького постановила видати для всіх шкіл свої оригінальні підручники. У 1920—1925 рр. зроблено в цьому напрямку багато, але наслідком ступневих реформ ця справа зупинилася і всі видані Рідною Школою книжки стали безужиткові і забирають місце в маґазині.

Зарадить лихові нове спілкове видавництво (Видавнича Книгоспілка) з більшими капіталами, якщо найдуться люди, що зуміють цю преважну справу книжок для школи й молоді рушити з мертвої точки.

IV. Зїзд славянських ґеоґрафів і етноґрафів у Софії.

Дня 16-го серпня розпочався в столиці Болгарії IV-тий Зїзд славянських ґеоґрафів і етноґрафів при участи ок. 300 осіб з ріжних славячських країн крім СССР, з якого делеґати не прибули. Першого дня відбулося урочисте відкриття зїзду при участи заступника царя, князя Кирила, і представників болгарської влади та науки. Українська делеґація складається з доцента Кубійовича, як представника Наукового Товариства ім. Шевченка, й професора Щербаківського, як представника Українського Університету в Празі. На відкриттю зїзду витав конгрес від української делеґації професор Щербаківський.

Того самого дня відбулося урочисте відкриття вистави мап України, влаштованої заходом Українсько-болгарського Товариства у Софії, на якому виголосив вступне слово відомий болгарський письменник Стилїян Чілінґіров, а відтак д-р Кубійовик давав пояснення. В перших двох днях виставу відвідало ок. 400 осіб. Між відвідувачами було багато учених, політиків та журналістів. Першого дня відвідали виставу м. ін. ректори софійського та бренського університету. Болгарська преса прихильно відзначила відкриття вистави, підкреслюючи, що вона багато допоможе для правильного розуміння української справи.

Величаве просвітянське свято в Жовкві.

30-літній ювилей філії „Просвіти“ і „Рідної Школи“ у Жовкві. — Посвячення просвітянського прапору. — Похід понад 10.000 народу. — Академія.

Ювилейне свято з нагоди 30-ліття істнування філії Т-ва „Просвіта“ і кружка „Р. Ш“. у Жовкві, яке відбулося в неділю 23. серпня ц. р., перемінилося на величаву національну манїфестацію Жовківщини. Це свято не лише залишиться на довго в памяти понад 10.000 учасників, але воно було теж найкращим доказом, що Жовківщина отряслася вже з москвофільського і сельробівського комуністичного дурману.

Свято почалося торжественною Службою Божою у старенькій деревляній церкві св. Троїці, яку відправив о. шамб. *Погорецький* в асисті двох оо. Василіян. Підчас Служби Божої співали два здисциплінувані хори: з Жовкви і з Бутин. Високопатріотичну проповідь до маси вірних на дворі виголосив ігумен ЧСВВ *о. Пелех.* З черги старенький *о. дек. Пастернак* з Зіболок у супроводі священиків довершив чину посвячення прапору філії Т-ва „Просвіта“ (першого в цілій Галичині), на якому видніє стать кн. св. Володимира Великого кисти відомого мистця проф. Бутовика. Вівтар обступили хресні батьки, а перед вівтарем станули з просвітянським прапором три самоосвітні гуртки дівочий з Боянця та гуртки історіків з Крехова-Провали і з Волі Висоцької. Підчас посвячення прапор переходить з рук дівчат до рук хлопців, який поцілував і передав після посвячення сивоволосий о. *дек. Пастернак* голові Матірнього Т-ва „Просвіти“ *проф. І. Брикові.* Голова, приймаючи прапор, теж поцілував його і передав голові філії *д-рові Романкові*, а цей з черги віддав в руки хорунжому — молодому просвітянинові. Акт посвячення і збивання „хресними батьками“ цьвяшків викликав сльози зворушення і залишив незатерте вражіння.

Після того у зразковому ладі перейшов головними вулицями міста похід через ринок на площу біля Народнього Дому аж до будинку філії. Народні строї дівчат і хлопців хапали за очі. Напереді походу ішли делеґати центральних товариств („Просвіти“, „Р. Школи“ і РСУК), члени Виділу філії, хресні батьки і велика маса просвітян навіть з найдальших закутин Жовківщини. Перед будинком філії уставились делеґати центральних товариств з членами філіяльного Виділу і перед прапором більше як годину дефілювали карними рядами просвітяни (еки) Жовківщини. У поході приграваяло 4 дуті орхестри.

По одногодинній перерві на обід в год. 2.50 пополудні почалася академія на вщерть виповненій просторій філіяльній площі. Після вступного слова голови проф. д-ра Брика і короткого реферату радн. В. Даниловича про розвиток філії обірний мішаний хор з 35-ти читалень відспівав під управою *п. Гіжовського* просвітянський гимн, який присутні вислухали стоячи. Могутнє вражіння, бо це співало 1.200 співаків. По промові делеґата Р. Ш. *О. Пеленського* хор відспівав усепоцільний гимн під орудою *о. Борси.* З черги заслужений просвітянський організатор в. Теокир відчитав низку привітів.

На дальшу програму академії склалися: хорові пописи, інсценізація при супроводі оркестри та „Гаґілки-обжинки“. Роздачею нагород і відспіванням національного гимну академія закінчилася в год. 7-ій вечором.

—o—

З орґанізаційного руху.

ВІЧЕ В КОМАРНІ.

Дня 10. серпня ц. р. відбулося в Комарні в салі Українбанку віче, на якому пос. **д-р Витвицький** склав звідомлення з діяльности своєї і УПР на варшавському терені і в краю. Віче отворив і проводив ним пос. Тершаковець, секретарював п. Михайло Ліщинський, студ. фільософії. У своєму звідомленні посол д-р Витвицький зясував причини зміни політичної тактики та участь у минулих виборах до варшавського сойму і сенату вказуючи при тому, що ця наша тактика прийшла під впливом подій, які запанували не тільки в Польщі внаслідок відповідного законодавства, зміни конституції і виборчої ординації, але також і внаслідок світових подій, які мають велике значіння для української справи як цілости, для відбудови української держави. У своїй річевій півторагодинній промові пос. д-р Витвицький виснив, що політичне потягнення Проводу УНДО та його еманації, теперішньої УПР було конечне.

Опісля **пос. Гринь Тершаковець** обговорив пекуче земельне питання для українських селян, ілюструючи при цьому даними про недостачу землі — єдиного варстату праці дрібного рільника, припинення еміграції і заробітку, обдовження рільничого населення та про нерентовність рільного варстату внаслідок низьких цін на рільні продукти та їх перетвори. Також вказав на шкоду, яку принесла українському дрібному хліборобському станові переведена кольонізація українських земель зайшлим елементом, себто кольоністами мазурами і військовими осадниками.

По рефератах вивязалася оживлена дискусія, в якій забирали голос між ін. пп.: Сивулька — господар з Лівчиць, Беньо Микола — господар з Конюшок Тулиголівських, м-р Ольховий Федь, Лев Дрималик, студ. фільософії і о. Шеремета, катехит, всі з Комарна. В дискусії промовці підкреслювали, що нормалізація до сьогодні якби не істнувала, бо українці як цілість до нині нічого з висунених постулятів не осягнули. Польська суспільність ставиться тепер до українців більш вороже, ніж давніше. Соціяльне питання і виховання молоді розвязують у некористь українців. У цій справі промовці ставили відповідні резолюції. По дискусії оба посли давали відповіди і вияснення. На внесок о. Шеремети, катехита з Комарна, ухвалено довіря для УПР за її дотеперішню діяльність. Принято внесок о. Шеремети, щоб у найкоротшому часі перевибрати Повітовий Народній Комітет УНДО в Комарні. Далі принято такі резолюції: 1) Зібрані видвигають домагання, щоб влада виконала постуляти, предложені їй УПР. 2) Зібрані домагаються скасування збірних громад, як зовсім непотрібних, які своїми буджетами надмірно обтяжують населення. 3) Зібрані домагаються переведеня парцеляції поміж місцеве без- і малоземельне населення, та протестують проти дальшого намірення парцеляції землі зайшлим елементом. 4) Зібрані домагаються української школи і учителя, а саме: скасування шкільного закону з р. 1924. т. зв. „лекс Грабскі“ і привернення стану українського шкільництва такого, який був у часі, коли українські землі опинилися під Польщею.

Віче закінчилося відспіванням національного гимну.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

ПОВОРОТ ЗІ СХІДНОЇ АФРИКИ.

РИМ, 25. 8. ПАТ. 3.000 чорних сорочок причалило до Ґенуї на пароплаві „Сардинія“.

КУДИ УТІК АБД ЕЛЬ КРІМ?

ПАРИЖ, 25. 8. ПАТ. Як подає „Ле Матен“, вожд ріфенських (мароканських) повстанців Абд ель Крім, інтернований від здавлення повстання 1926 р., на Реніоні, виїхав невідомо куди.

—o—

ЩО ДІЯЛОСЯ В АЛЬБАНІЇ?

ТІРАНА, 25. 8. Альбанське пресове бюро катеґорично заперечує чутку про повстання в Альбанії.

клямував він одушевлений. — На памятку прегарних днів у Монте Карльо. Будь ласка, вибирайте!

Раптом схопив дорогий нашийник, заложив мені на шию і потягнув мене до дзеркала:

— Гляньте, як прегарно виглядає він на вашій лебединій шиї. Чудесно! — і поцілував знову мою руку.

Вкінці я прийшла до слова і почала викручуватись, що мені, навіщо брехати, приходило доволі важко.

Стільки прегарних річей і не вибрати з них нічого? Покажи мені жінку, яка малаб відвагу таке зробити! Одначе хоч я мала дуже велику охоту сказати: добре, цілою силою волі здержувалась.

— Мені дуже прикро, пане — сказала я. — Мабуть знаєте, що я замiжна жінка і не можу приймати ніяких дарунків від чужих мужчин.

— Отже звертаєте їх? — промовив він засумований і подивився довго своїми гарними, темними очима. Відтак попав знову в екстазу. Ні, ні... неможливе!... Дещо мусите, пані, взяти.:: не доводіть мене до розпуки! Цілий тиждень ждав я на цю нагоду.

Мені забракло сил.

— Отже добре, хай буде... якусь дрібничку...

— Дрібничку? — Насторожився. — В такім разі може оцю папіросницю? Найкраща з усіх дорогоцінностей. Я переконаний, що навіть ваш шановний муж не матиме нічого проти, а мене зробите щасливим!

Я обертала папіросницю у руках і не могла рішитись. В тій хвилині відчинилися двері і в кімнату ввійшов Альберт. Подивився счудований на молодого мужчину і на дорогоцінности, порозкидувані по столі. Я сторопіла і не знала в який спосіб вийти з цілої халепи. Але мій звеличник не стратив притомности, тільки звернувся з глибокою ввічливістю до Альберта:

— Приходите, пане, як кожний добрий муж у відповідній хвилині. Я мав щастя показати вашій пані колекцію із світової слави золотарського магазину „Прінц“ у Парижі. Найбільше припала ласкавій пані до вподоби оця папіросниця. Її ціна є 10 тисяч франків. Високоповажана пані має справді мистецький смак.

Я заніміла від безличности того лабуряки.

Альберт розсміявся:

— Знаєш, моя кохана, ти відгадала мої думки. Я мав ціле пополудне скажене щастя і рішився тобі щось на память купити. Ти дуже добре зробила, що веліла мене покликати, бо в іншім випадку, я був би купив тобі щось такого, що бул об тобі не подобалось.

— Це я був настільки сміливий покликати вас, пане! При вибиранню дорогоцінностей завжди повинен бути муж — і подивився значуче на мене.

Я рада була схопити цього гульвісу за обшивку і викинути за двері, але мусіла вкінці поневолі брати участь у грі, хоч нічого я тут не завинила.

Альберт заплатив італійцеві і цей щез із глибоким поклоном за дверима.

Другого дня поздоровив він мене на пляжі з найчемнішою усмішкою. Тим разом звернув він увагу на якусь молоду бльондину і шпилив її ціле пополудне своїми горіхово-темними очима, щоби вкінці і їй дещо зі своєї колекції... продати.

Ех, ріжні є драбуги на світі!...

Переклав Роман С—ка.

Кінець комісії чорноморських проливів.

ЦАРГОРОД, 25. 8. ПАТ. Міжнародня комісія чорноморських проливів повідомила Лігу Націй, що покінчила свої праці і розвязалася.

ЕДВАРД VIII. ІДЕ ДО ТУРЕЧЧИНИ?

ЦАРГОРОД, 25. 8. ПАТ. Як говорять, Едвард VIII. відвідає Царгород 11. вересня.

Перед зворотом у совітсько-японських взаєминах.

ТОКІО, 25. 8. ПАТ. Віцеміністра закорд. справ Шіґемітсу заіменували амбасадором у Москві. При творенні уряду Гіроти він виступив з уряду і мав стати амбасадором у Китаю, але не допустили до того військові кола.

ТОКІО, 25. 8. Доме́ї. Слід сподіватися, що тепер почнеться нова доба в японсько-совітських взаєминах.

—o—

Повна перемога військових кол в Японії.

Японський уряд здійснює домагання війська.

ТОКІО. 25. 8. ПАТ. По 5-місячних нарадах японський кабінет прийняв одноголосно таку програму: 1) розбудова армії, фльоти і летунства, 2) створення одноцільної системи виховання на національно-японській основі; 3) зміна податкової системи; 4) запевнення народові умовин буття шляхом державної охорони перед стихійними нещастями, збільшенням суспільної опіки для сільського населення і допомога держави для селян, рибаків і дрібних ремісників; 5) державна підтримка для промислу і торговлі за кордоном і оголошення розпорядків з метою запевнення самовистарчальности в ділянці олію, заліза, сталі і вовни; 6) піддержка еміграції і вивіз капіталів до Манджу-Ко; 7) реорганізація державної адміністрації.

Німеччина ввела 2-літню військову службу.

ДЛЯ ОБОРОНИ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ.

БЕРЛІН, 25. 8. ПАТ. Гітлер видав декрет, яким підносить до двох літ час **активної служби у сухопутній армії, фльоті та летунстві.**

БЕРЛІН, 25. 8. ПАТ. Урядовий комунікат мотивує продовження військової служби небезпекою від большевицького мілітаризму та імперіялізму. Національно-соціялістична Німеччина рішена ужити всіх засобів для самооборони від мілітарної небезпеки з Москви.

—o—

Жиди убили арабську жінку.

ІМ ЦЕ НЕ ДО ВПОДОБИ.

ЄРУСАЛИМ, 25. 8. ПАТ. Під жидівською оселею Авуза убито одну арабку. За те влада наложила на оселю збірну кару 250 палест. фунтів. Це перший випадок грошевої кари на жидівську місцевість.

ЄРУСАЛИМ, 25. 8. ПАТ. Представник жидівської агенції в Палестині запротестував проти вмішування арабських пануючих до палестинських справ. Певно йдцо йому про еміра Фейсаль з Геджасу.

Становище Літвінова захитане.

У звязку з розстрілом 16 провідників московської опозиції, арештуванням Радека та самогубством Томського захитане становище комісаря закордонних справ Літвінова. Рахуються із можливістю усунення Літвінова.

Еміґраційні справи.

У СПРАВІ ВИЇЗДУ ЕМІҐРАНТІВ ДО ФРАНЦІЇ НА ПІДСТАВІ КОНТРАКТІВ ПРАЦІ.

Згідно із розпорядженням польської влади, сезонові умови із правом заробітку важні до дня 1. грудня 1936 не будуть апробовані так, що на їх основі не буде можна дістати посвідки для еміграційного пашпорту.

Власники згаданих умов повинні їх переслати роботодавцям і просити подбати за дозвіл на щонайменше 12-місячний час праці.

Багато еміґранток дістають умови праці до Франції за посередництвом своїх шуринів (швагрів) або інших свояків. Еміґрантки тої категорії мусять до подання у справі еміграційного пашпорту долучити доказ, стверджуючий, що своях або споріднений при помочі котрого дістали вони умову праці, живе у Франції разом зі своєю дружиною. Як докази служать: 1) посвідка виставлена мером (начальником громади) і ствердження, що предявник живе з жінкою, 2) посвідка громади у краю, що взиваючий залишається в подружній спільноті зі своєю жінкою у Франції, 3) листи (з копертами), що стверджують цей стан.

Важне теж, щоби імя і назвище візваної особи було точно подане в умові. Часто трапляються помилки. Тоді треба до подання за еміграційний пашпорт долучити посвідку громади, яка стверджує ідентичність особи в умові з особою, що має виїхати.

Посвідка така має бути виставлена в двох примірниках, з котрих один предявити у французькім консуляті при видаванні візи.

Ближчі пояснення можна дістати в Еміграційнім Домі, Львів, Вишневецьких 4.

ІНФОРМУВАННЯ В ЕМІҐРАЦІЙНИХ СПРАВАХ.

Згідно з законом про еміграцію не вільно давати інформацій про відносини в чужих державах ні порад у справі перенесення і т. д. без окремого дозволу Міністерства Суспільної Опіки. Такий дозвіл мають: Еміграційний Синдикат та Товариство Опіки над українськими еміґрантами.

Було чимало випадків, що людей несвідомих, не знаючих цієї заборони потягнули до відповідальности за інформації в еміграційних справах та відповідно покарали їх.

ЕЛ. КА.

3

ПІДЛЮТЕ.

Купелі з пінки, веранда, крамниця, церква.

Ці пінкові (не піскові!) купелі — дивне диво. Ґаз чи згущене повітря розбиває воду на білу піну, яка виглядає наче розбитий білок, набігає нього повна ванна. У тій піні, холодній, купається лікуванець, пріє і в висліді, не нарушуючи серця, тратить на вазі. Д-р Кривокульський студіював цей спосіб у світових купелевих заведеннях, а у Підлютім перший купався в „піні“ і стратив пів кіля на вазі. Тими купілями зацікавилося „ціле“ Підлюте, Осмолода, Перегінсько, Ривар.я, Дарть і т. д., всі — аж до границі. А що в Підлютім всі все мусять знати, отож всі знали, що п. Г. стратила за одну купіль на вазі 30 дкґ., а о. К. стратив 45 дкґ., а п. Ш. не стратив ані одного дека (всі дивувалися!). Для дітвори справив п. директор триколесний ровер, а для молоді мяч, площу для відбиванки і сітківки. На площі для молоді „маестром“ є магістер Ковалик, який веде канцелярію купілевого заведення. Прошу шановних читачів подумати, чи то не радість, що заведення дає своїй молоді заняття, а при цьому милий та здоровий відпочинок в горах?

Новиною є ще нова кедрова, стилева веранда у митрополичій кедровій палатці. Уявляємо собі, скільки заходів та просьб мусіла вложити адміністрація митрополичих дібр, щоб Високопреосвященний Отець Митрополит згодився на цей дрібний видаток? Це видаток зроблений виключно для Його Особи, щоб міг користуватись гарною й вигідною верандою. На такі видатки Отець Митрополит, добродій тисячей людей, дуже нерадо годиться. Палатка виглядає як золота бомбонерка й вже витає у своїх хоромах свого Коханого Гостя, що приїхав хоч трошки відпочити після непомірних трудів.

Описуючи Підлюте не можу поминути „столиці“ Ґорґанів Осмолоди, яка теж діждалася своєї сензації. Двох безробітних студентів, Миронович і Косачевський, заложили на Осмолоді крамницю мішаних товарів і вона розвивається...

„Бо ми з Осмолоди,
Не знаєм вигоди,
Продаєм товари,
Всякі віктуали.
Шинку й ковбаси,
Шлеські раритаси,
Бо наш клич „на прю“,
Як прийду до дому,
Тоді добре сплю!“

Так вони сердеги при звуках ґітари собі та другим виспівують (поезія власного виробу), як ними гості за день добре вимахають!

Чиж то не новина, перша наша крамниця на Осмолоді, від коли Осмолода стоїть?

Але ця Осмолода має ще і свої інші новини, хоч не найновіші. Ще тамтого року станула там прегарна церковця, проєктована архітектом Лушпинським, а поставлена коштом п. інж. Кисілевських; гарно розвивається читальня, яка вже має салю до розпорядимости. Але нема радости без смутку, і тим смутком мушу поділитися з шановними читачами.

Отець Митрополит дбайливий за добро душ своїх вірних, бачив лісових робітників узимі, в горах, на лісових роботах. Тоді вони віддалені є на десятки кільометрів від своєї оселі та церкви. Їм хоче Отець Митрополит дати духовну поміч і для тої цілі постановив збудувати глибоко в горах, на Лешані, церкву та манастир Отців Студитів. А черці студити мріють про ту ролю у Карпатах, яку відіграють у швайцарських горах, на горі св. Бернарда тамошні черці. Тамтого року сам Отець Митрополит враз з Ігуменом Отцем Климентієм вибрали прегарне місце, а цього року вже станула стилева деревляна церква. Коло неї лежить цілий склад уже обробленого дерева, готового на будову манастиря та захисту. На жаль влада заборонила дальшу будову. Дерево лежить, доки його добрі люди (бо й такі є в горах) не розкрадуть. А причина заборони? Ми не втаємничені, не знаємо причини. Може цим загрожена безпека держави? Алеж польська держава не є комуністична! А праця Черців Студитів може шкодити тільки комунізмові — нікому більше. Досить, що ми це відчуваємо як важке нарушення справедливости, слова, яке впало з уст премієра Складковського, як його напрямна.

(Докінчення буде).

СССР зобовязався не вивозити зброї до Еспанії.

МОСКВА, 25. 8. ТАСС. Літвінов обмінявся з французьким шарж д'афер Пейром нотами, що ґагіднюють становище обох держав до еспанських подій. Йде про заборону безпосереднього і посереднього вивозу та транзиту всякої зброї, муніцій. літаків і їхніх складових частин, воєнних кораблів та всякого воєнного матеріялу до Еспанії та есп. Марока.

Ці зобовязання увійдуть у життя з хвилиною, коли підпишеться їх крім Англії також Німеччина, Італія та Португалія.

ЛІКВІДАЦІЯ КОНФЛІКТУ З АНҐЛІЄЮ.

ЛЬОДОН, 25. 8. Райтер. Інцидент з кораблем „Хібель Зерхов" зліквідований: командант есп. кружляка перепросив брит. уряд, заявив еспанському, що вдоволюється запевненням, що на повному морі не будуть ревідувати брит. кораблів. Льондонський уряд уважатиме безправною кожну ревізію на повному морі, себто більше як 3 милі від есп. берега.

ҐІБРАЛЬТАР, 25. 8. ПАТ. Корабель „Хібель Зерхов" причалив під ескортою брит. контрторпедовця.

ФРАНЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ.

ПАРИЖ, 25. 8. Авас заперечує вістку закордонної пресь немов би 20. ц. м. до Мадриду причалило 26 озброєних французьких літаків.

ТАРАГОНСЬКОГО АРХІЄПИСКОПА НЕ УБИЛИ?

БАРСЕЛЬОНА, 25. 8. ПАТ. Урядово стверджують що архиєпископ виїхав за кордон і віддавна живе в Римі.

ЛІТАК МАДРИДСЬКОГО УРЯДУ УТІК ДО ПОРТУҐАЛІЇ.

ЛІССАБОНА, 25. 8. ПАТ. Урядовий літак з двома летунами, які втікли з летовища Ґетафе, осів вчера під Альпальгао. Літак влада сконфіскувала, летунів арештувала.

ЛІТАКИ ПОВСТАНЦІВ БОМБАРДУЮТЬ ІРУН.

АНДЕ, 25. 8. ПАТ. Подібно, як вчора, три літаки повстанців бомбардували нині рано Ірун. 12 бомб упало недалеко двірця і складів мунуції. Вночі урядові війська йшли з допомогою до Фуентарабія, де чотири воєнні кораблі повстанців висадили військові відділи.

В ЛЬОНДОНІ РАДЯТЬ НАД ПОЛОЖЕННЯМ В ЕСПАНІЇ.

ЛЬОНДОН, 25. 8. ПАТ. Комітет закордонних справ кабінету зійшовся на Довнінґ Стріт з метою провірити положення в Еспанії. В нарадах бере участь прем. Болдуін.

—o—

Західна Абісинія піддається під протекторат В. Британії.

ЛЬОНДОН, 25. 8. ПАТ. „Ню Кронікл" повідомляє, що 60 провідників племени Ґалля, які репрезентують 2 міліони населення, звернулися до В. Британії з проханням, щоб обняла протекторат над західною Абісинією, простором 50 миль кв. Щоденник пише, що рас Імру, шеф абисинського уряду в Ґоре, схильний співпрацювати з Анґлією, якби вона приняла мандат. Цю пропозицію передано за посередництвом британійського консуля в Ґоре.

На викуп решти паїв „Українського Городу".

XV. виказ.

Зложили в „Центробанку":

„Союзний Базар" Львів зол. 100—.

Дир. Радловський Орест, Львів зол. 10.—.

Паньківський Спиридон, Львів зол. 10.—.

Андрій Дуфанець, Львів зол. 10.— і кличе: Пявку Теодора, Львів.

Дир. Рутковський Зенон, Львів зол. 5.—.

Евген Гриневецький, Львів зол. 5.— і кличе: д-ра Юліяна Савчака, Львів.

Інсп. М. Павлюк, Львів зол. 5.—.

Заліщук Анна, уч. Присліп п. Турка н. Стр. зол. 5.—.

Інсп. Ольховий Василь, Львів зол. 5.—.

Іван Барабаш, Львів-Знесіння зол. 5.—.

Районова Молочарня в Горожанні зол. 5.—, Управа Район. Молоч. в Горожанні зол. 5.—, Молочарі Район. Молоч. в Горожанні зол. 5.—, Службовики Район. Молоч. в Горожанні зол. 5— і кличуть: Районову Молочарню в Щирці, Окр. Союз Кооп. в Щирці, дир. ПСК Ольхового Олексу в Горожанні Великій і о. Петра Весоловського в Горожанні Вел. на довільну квоту.

Д-р Гижа Михайло, Висова зол. 5.— і кличе: о. декана Титора І. і Батюка Ст. з Висової.

Т-во „Сокіл" Якимчиці п. Комарно зол. 5.— і кличе: Т-во Сокіл в Гуменці к. Щирця і Чит. „Просвіти" в Підзвиринці.

Іван Будзиновський, Лісько зол. 5.— і кличе: д-ра М. Лісикевича і о. Ю. Шуплата зЛіська.

Інж. Орест Шпіцер, Солуків п. Долина зол. 5.—.

М-р Левка Зайшлая, проф. гімн. Городенка зол. 5.—.

Анна Кулинич, Ходорів зол. 5— і кличе: Марію Момрикову, Самбір, Осипу Гриновцеву Стрілиська Нові і Брониславу Грицаєву Стрілиська Старі.

Олександер Кулинич, Ходорів зол. 5.— і кличе: Василя Кузьмака і Филимона Пеленського з Ходорова і Осипа Сидора з Городища Цетнарського п. Ходорів.

Юстин Крайчик, Сянік зол. 4.—

Володимир Мацех, Сівка п. Войнилів зол. 4.— і кличе: Марію Лотоцьку, учит. в Дубовиці, Василя Кравця, учит. в Дуброві, Марію Тусевич, учит. в Сівці Войн., Евгена Ліщинського, учит. в Цвітові.

Д-р Сеньківський, Устрики зол. 4.—, Микола Негребецкий, Устрики зол. зол. 4—, Климентія Чучкевич, Устрики зол. 4.— і кличуть: Ізидора Лемегу з Устрик, д-ра Мирослава Поповича з Лютовиськ, о. Андрія Федькова і о. д-ра Грабе, д-ра Гриня Винницького з Устрик, м-ра Степана Малиновського з Лютовиськ.

Трачук Василь, Чортків зол. 3.— і кличе: Мазурка Миколу, Станиславів і Сікача Петра, Стрий.

Оля Олійниківна, Коломия зол. 2.—

Маоля Олійниківна, Коломия зол. 1.—

Микола Олійник, Коломия зол. 2.—.

Наталка Березовська, Коломия зол. 2.—.

Корнель Монастирський, Мазури п. Раніжів зол. 2·50 і кличе: д-ра Теодора Михайлівського, окр. суддю в Рашеві, д-ра Василя Кархута, лік. в Кремянці, Василя Цалинюка учит. Воля Раніж-Кольбушова, Романа Бачинського, упр. шк. в Кшониці Кольбушова і Льва Чучмана, уч. в Ястковіцах, Тарнобжег.

Володимир Сілецький, Вороблевичі зол. 1.50.

Павло Тильчак, Черниця зол. 2.— і кличе: Петра Гайовича, учит. в Угерцях пов. Золочів і Івана Цица в Майдані Гологірськім п. Золочів.

Дир. Юрій Мартинюк, д-р Тадей Будзиновський, д-р Орест Яросевич з Ліська зложили зол. 6— і кличуть: д-ра Володимира Вишогорського, д-ра Романа Вітошинського, м-ра Володимира Онуферка, Степана Прудзевича, Анну Шуплатівну, о. дек. Олександра Стеранку в Мочастирці, о. пар. Іллю Первенця в Тарнаві Гірній, о. пар. Віктора Кончила в Луковім і Івана Галушку, пекаря в Ліську.

Д-р Мирон Лісикевич, лікар в Ліську зол. 2.—

Степан Савуля в Ліську зол. 1.—.

Станислав Пйотрович, ветеринар, Лісько зол. 1—.

В. В., Лісько зол. 2.—.

Іванна Урбанська, Лісько зол. 2.—.

НОВИНКИ.

— **Д-р Тит Евген Бурачинський, Львів, Льва Сапіги 43, вернувся.** 2546 2—2

— **Вписи до міської школи ім. Шашкевича.** На днях почалися додаткові вписи до всіх кляс у 7-клясовій державній українській школі ім. М. Шашкевича у Львові при вул. Замкненій ч. 6. Обовязком українського громадянства піддержати цю школу, що вже 55 літ виховує нашу молодь на добрих українських громадян та ставитись до неї з довірям. Не сміємо посилати своїх дітей до чужих шкіл і підкопувати стан власної державної школи. Міський комітет позашкільної опіки удержує в ній постійну кухню для бідних дітей, дає безплатні обіди, а час до часу також одіж і т. п. Окрема учителька помагає найбіднішим у підготові лекцій, а батьківський кружок дає підмоги на купно книжок, шкільне приладдя та одежі.

— **Трамваєві полекші для шкільної молоді.** Дирекція львівських трамваїв пригадує, що леґітимації, які управнюють набувати одноразові пільгові білети і місячні шкільні білети, прислугують: а) студентам (-ткам) вищих державних шкіл, б) учням середніх держ. шкіл, в) учням вселюдних шкіл, що їх удержує місто, ґ) учням фахових шкіл, державних і тих, що в утриманні міста, ґ) учням приватних шкіл, які мають право прилюдности. Зате леґітимації, що управнюють набувати лише одноразові пільгові білети, прислугують: учням й ученицям приватних вселюдних, середних й фахових шкіл, що їх затвердило міністерство освіти, без права прилюдности. Леґітимації можна набувати від 31. ц. м. в абонаментовій касі МКЕ при вул. Вулецькій 2, в павільонах МКЕ на Гетьманських Валах в год. від 8—19-ої після предложення посвідки з наклеєною знимкою формату 4×6, виповненої якслід й потвердженої шкільною владою. Формуляр на посвідки видаватимуть безплатно почавши від 26. ц. м. в павільоні МКЕ на Гетьманських Валах впродовж цілого дня й в абонаментовій касі МКЕ, вул. Вулецька 2 в год. 8—14. Знимки до посвідок повинні бути виразні без накриття голови. Аматорські й принагідні знимки неважні. Студенти (-тки) вищих державних шкіл до 30. вересня з. р. зможуть набувати одноразові пільгові білети, виказуючись трамваєвою виказкою з шк. року 1935—36. Після того речинця будуть важні лише трамваєві леґітимації нові з посвідкою на шк. рік 1936—37. Ціна леґітимації 50 сот.

— **Екзекутори рушили на села.** Шеститижневий час припинення податкових екзекуцій на час жнив минув. Тому скарбові уряди вислали на села екзекуторів, щоб ліцитували рільників, що залягають з податками.

— **Нові ціни печива у Львові.** Львівські пекарні встановили нові ціни печива, що обовязують від 25. ц. м.: 1 кґ. житнього разового (темного) хліба 22 сот., хліба чисто житнього урядового типу 28 сот., житньо-пшеничного т. зв. люксусового 35 сот., кукиківського 40 сот. Вода 50-грамова булка 3.5 сот.

— **За вбивство людового діяча.** В Тернополі розпочався судовий процес проти трьох членів організації „Дорст" у Смиківцях, 23-літнього Влад. Бутковського, 22-літнього Стефана Кота і 20-літнього Йосифа Сенька, яким акт обвинувачення закинув вбивство польського людового діяча Франца Гавліча у Смиківцях. Переслухано коло 40 свідків. Задля покликання двох свідків розправу відложено на 27. ц. м. Боронять адвокати д-р Дзерович, д-р Ладика і д-р Погорілес.

— **Відкриття під самбірською церквою.** В підземеллі церкви в Самборі відкрили просторну крипту, а в ній кілька монументальних гробівців і багато цінного літургічного приладдя. Гробівці отворено і стверджено, що в них спочивають члени родини Комарницьких, фундаторів церкви та якийсь епископ з роду Шептицьких. Тіла були вбрані в дорогі, добре законсервовані брокати, зате тлінні останки епископа були вбрані дуже скромно. Тіла бальсамовані, а біля одного гробівця знайшли в піску пляшку з якоюсь рідиною, мабуть бальсамом.

— **Інвестиційний плян Волині.** Воєвідське бюро фонду праці на Волині виладило 4-літній інвестиційний плян для волинських міст і містечок. Плян призначує 188 тисяч зол. на поширення водотягів і 600 тисяч зол. на будову каналізації в Луцьку. Для Рівного плян передбачує будову водотягів, каналізацію і розбудову електричної сіти коштом 1.400.000 зол.; для Ковля будову водотягів, поширення електричної сіти і різні коштом 400.000 зол. На електрифікацію округа Дубно-Кремянець преліміниться 700.000 зол., а на будову водотягів у Кремянці 400.000 зол. Крім того плян передбачує будову водотягів у Дубні, різні у Володимирі, Здолбунові, Сарнах, Дубровиці і Повірську. Виконання цього пляну залежить від грошей, якими буде розпоряджати фонд праці.

— **Конкурс на вірш про книжку.** В добі радіо-, кіно- і спортоманії союз польських книгарів оголосив літературний конкурс на вірш про книжку, бажаючи звернути увагу громадянства на книжку як один з важніших чинників освіти й культури. Визначено три нагороди в сумах 100, 75 і 50 зол. Про значіння книжки пишеться і говориться серед українців багато, але подібний вірш у нас теж був би на часі.

— **Підпал.** В Хирові згоріла стодола Павла Кімата, яку підпалила з пімсти Катерина Драм.

— **Дикий жарт.** В селі Смолинці пов. Рава Руська прийшло кількох парібків до склепу Федора Тимчишина, де застали 16-літню доньку господаря, Еву. В часі жартів один із них залив сірником фляшку з денатурованим спіртом, що стояла на ляді. Фляшка експльодувала і полумінь охопила цілу дівчину. Від тяжкого попарення вона на другий день померла.

— **Жорстока пімста.** Господар Шевалівка в Делятині пов. Надвірна довідався, що його жінка зраджує його з парібком Василем Крутим. Перед кількома днями приловив обох у своїй стодолі. Погрожуючи обом смертю, він привязав їх до платви і почав бити Крутого нагаєм, аж цей зімлів. Шевалівка відляв його водою і знову бив. Так повторяв кілька разів. Вкінці в очах парібка відрубав жінці руку.

— **Коломийська панама.** З доручення прокуратора окружного суду в Коломиї арештовано інжиніра Моравеца, шефа повітової дорогової управи, в якій викрито недавно великі зловживання на шкоду державного скарбу. Закидують йому недбальство і брак нагляду над урядом, де господарив безконтрольно арештований недавно дорожник Володимир Думанський. Арештування інж. Моравеца викликало велику сензацію на цілому Покутті, де знали його як великого польського суспільного й туристичного діяча, що працював над польонізацією Гуцульщини. Крім Моравеца і Думанського арештовано теж доставця Кремера та припинено в урядуванні дорогового урядовця Кисілевського.

— **Язва пільних мишей** навістила копичинецький повіт. В селі Яблонів земплоди знищені на 75 прц. Такої язви не памятають найстарші люди.

— **Смерть двох лавреатів Нобеля.** Майже одночасно померла в Італії відома письменниця Грація Деледда та в Еспанії відомий драматург Хачінто Бенавенте, обое лавреати Нобеля. Обое вони відомі з імення, мало були відомі із творів. Повісти та оповідання Деледди почали перекладати щойно після її нагороди, шість літ тому. Зрештою вона залишалась письменницею тільки популярною в Італії, головно через те, що сюжети її повістей були взяті з Сардинії, звідти, де вона родилась і виховалась. Багато з них це побутові картини з селянського життя. Дебютувала вона вдатно такими творами як „Чесні душі" та „Шлях злого". Померла в 61 р. життя. Бенавенте один з найбільших еспанських драматургів старшого покоління згинув із рук червоної міліції у Мадриді у 70 р. життя. Він дістав Нобелеву нагороду у 1922 р. і написав багато комедій.

— **Міжнародній шаховий турнір у Зандворті** (Голяндія) скінчився перемогою Файна, молодого американського мистця, що здобув $8^1/_2$ точок. Дотеперішній світовий мистець д-р Еве ($7^1/_2$) заняв друге місце. В часі тяжкого турніру він виконував свої фахові обовязки, будучи вчителем гімназії. Молодий естонець Керес і польський мистець д-р Тартаковер знайшлися на третьому і четвертому місці ($6^1/_2$), а Боголюбов і Ярочі на пятому і четвертому місці (по 6).

— **В память М. Ломоносова.** Совітська академія наук приготовляє святкування 250-их роковин уродин визначного російського вченого М. Ломоносова. З цього приводу появиться повне збірне видання праць Ломоносова з ділянки хемії, фізики, математики, астрономії, географії, метеорольогії, а також праць літературних, історичних і фільософічних.

— **200 міліонів неграмотних у Китаю.** За офіційною статистикою в Китаю є поверх 200 міліонів людей у віці 16 до 40 літ, що є круглими анальфабетами.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ПРО СТУДІЇ В ПОЗНАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Українська Студентська Громада в Позвані повідомляє всіх зацікавлених кандидатів, що подання на всі виділи позванського університету, крім фізичного виховання, слід вносити між 14—19. вересня ц. р. Передтим обовязують кожного кандидата лікарські оглядини, які відбуваються щоденно крім суботи і неділі від 7—19. IX. ц. р. в домівці „Опекі Здровотней Колегіум Медікум" при вул. Фредра ч. 10, між 9—12 год. для студентів, а між 17—19 для студенток. Перед зголошенням до лікарської комісії треба заплатити у квестурі 4 зол.

Подання і життєпис слід писати на формулярі, який можна купити у портієра в Коль. Мінус, Вали Вазів 26. Дві фотографії величини 6×4 слід теж залїпити на формулярі. До подання долучується: метрику, свідоцтво зрілости, лікарське свідоцтво, посвідку про відношення до військової служби, квіт з квестури (оплата за вступний іспит і маніпуляційна 10 зол.) і свідоцтво моральности, якщо була перерва у студіях.

Вступний іспит на лікарському виділі відбудеться 24. вересня ц. р. Оплата за іспит 20 зол. (а не 10, як було подано). Абсольвенти мат.-прир. гімназії мусять мати свідоцтво з латинської мови. Вступний іспит на фармацію (устний і письменний, з математики або фізики до вибору) відбудеться 23. вересня ц. р. Оплата 10 зол.

Кандидати на фізичне виховання вносять подання від 1—13. вересня ц. р. Обовязують спеціяльні лікарські оглядини, психометрична проба і проба справности, які відбудуться дня 14, 15, 16-го вересня ц. р. До подань на фізичне виховання і на фармацію долучити 2 фотографії 8×4. Всі кандидати повинні зголоситися до дижурного Української Студентської Громади, який урядує від 5. вересня ц. р. щоденно в домівці У. С. Г. при Алеях Марш. Пілсудського 18., партер, між 12—13 год. За ближчими інформаціями звертатися на адресу: *М. Крупська*, Коломия, Миніхівка 68.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „КОМЕДІЯНТ".

Німецька фільма з Вегенером, Гільдою Шольц та іншими першорядними артистами. Історичний сюжет з XIX-го віку про одного з тих німецьких князів, що висмоктував усі соки із своїх підданих і продавав їх як невільників, а згодом під впливом події, яка трапилась на його дворі з одним мандрівним актором, зовсім змінився і став зразковим гуманним володарем. Історичне тло тут тільки для декорації, бо вся основа фільми — любов одної багатої графянки до мандрівного актора. Фільма зроблена так, як совісна, широко подумана драматична картина, має багато сильних моментів і цікаву акцію.

—o—

Дивогляди.

ЛЯКЕРОВАНІ НОГИ.

Новий каприс американської моди: на пляжі а також і в місті ходять жінки без панчіх, тільки з лякерованими ногами. Лякерують ноги ріжними красками, відповідно до барви суконок. До лякерування уживають малих пензликів, а змивають ацетоном. Ріжні американські лікарські товариства виступають проти цієї моди, доказуючи, що лякер покриває шкіру й не дає їй вільно віддихати. Через те приносить людському організмові величезні шкоди.

✝ Посмертні згадки.

Дня 18. ц. м. відійшла від нас одна з кращих одиниць української нації, відома зі своєї суспільної й громадянської праці, передчасно еміритована вчителька *Параскева Вальчикова*.

Була це одна з тих одиниць, що вміла зразково виконувати свої фахові обовязки, та одночасно не забувала, що належить до нації, над якої перевихованням треба багато працювати. Від початку вчительської служби дісталась на село і там працює аж до переходу на емеритуру. Пізнає добре наше село, його обставини і потреби, вміє приєднувати до себе людей, а головно виховувати. Тому й не диво, що всі села, де Покійна працювала як вчителька, зачисляються тепер в яворівському повіті до кращих. Працювала теж у сокальському повіті, а під кінець свого життя у Львові. Попри вчительську працю у вільних хвилинах посвячується праці в читальні, кооперативі, організує курси неграмотних, але одночасно не забуває й про власну хату та виховує дітей. Перенесена на емеритуру з болем серця кидає Покійна яворівський повіт, де стільки радісних хвилин пережила і стільки труду вложила. Переноситься з ріднею в рідні сокальські сторони. Та неспокійний дух кидає її і тут у вир громадянської праці, де відразу зуміла виробити собі повагу і авторитет. Спершу працює як голова читальні на Забужі, опісля як член виділу філії Просвіти, а вкінці як голова філії Союзу Українок. Це були найголовніші станиці, які Покійна вела своєю досвідною рукою.

З Покійною зійшла в могилу справді вартісна одиниця в силі віку і запалу. Забралась від нас несподівано, лишаючи по собі великий смуток і жаль, але теж двоє дітей, які напевно підуть цим шляхом, який все вказувала їм Покійна улюблена Мама. Нехайже рідна земля буде їй пером!

Всячина.

ТРЬОХ ІЗ СОТНІ.

Перед семи роками розписав віденський медичний інститут оригінальний конкурс. В подорож довкруги землі вийшло 100 мандрівників, по згори устійненій трасі. Вони мали перебувати в містах і околицях, відомих із своїх пошестей і недуг. В часі подорожі всі мали придержуватися відповідних гигієнічних правил і харчуватися на підставі ріжних вказівок. Метою цієї мандрівки було доказати, що при відповідній обережности і здержливости, ніяка епідемія не є людині страшна.

Як ми згадали — сто мандрівників вийшло у світ. Заохотила їх до цього ще й нагорода у висоті 25 тисяч фунтів. Однак уже в перших роках 97 учасників цієї мандрівки щезло. Досі мандрують ще три загорільці: англієць Джордж Річардс, американець Франк Фідліят і француз Моріс Вальтон. На днях прийшли вони до Тексасу перейшовши уже 160.000 км. і 81 ріжних країв. Траса визначена на 12 літ, отже залишається їм ще 4 роки скитальства. Перебували вони в околицях, де свирішіє чума, холера й проказа. Досі вони зовсім здорові.

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗНЕСІННЯ.

Закінчення дитячих півосель. Важко написати щонебудь, коли йде мова про найбільше львівське передмістя — Знесіння. Як минулими роками, так теж і цього року мало Знесіння вакаційну півоселю, що сім літніх тижнів пригортала до себе дітвору, даючи їй відповідну опіку, розваги та здоровий харч. І тут диво: кожного року ходить не більше дітей, як пядесятка, хоч знесінська півоселя повинна числити добрих дві сотки дітей. Та більшість знесінських родичів не доцінює ваги півосель. Вони волють як їхні діти бігають по вулиці та підпадають вуличним впливам. Не можна цього інакше назвати, як крайна байдужність, бо хіба мінімальні оплати не відстрашують нікого, тимбільше, що 50 проц. дітей звільняється від оплат. Закінчення цьогорічних півосель відбулося 19. ц. м. в салі чит. „Просвіти" на Знесінні. Моральний успіх кінцевого дитячого попису величезний, кінцевий... майже ніякий. Навіть деякі родичі, що їх діти ходили на півоселю і брали участь у закінченні, не поцікавилися пописом своїх дітей. Співав дитячий хор на два голоси, бадьоро й мельодійно стрілецькі, народні і півосельні пісні. Найкраще подобалася глядачам: „Ой на горі, на Соколі новина ся стала, що котові пластунові ковбаса пропала". До незвичайно вдатних точок слід зачислити „Коломийка ляльок", „Гагілки" і вежі. Пописувалися теж малі декляматори. На закінчення показали діти глядачам картину з півосельного життя, а саме підвечірок. На сцені розложилася дітвора свобідно, не звертаючи уваги на глядачів бавилася своїми грами. На свисток управительки всі засіли на своїх місцях, а дижурні пороздавали горнятка. По підвечірку молитва, прощання і відспівання національного гимну закінчили це справді приємне дитяче свято. Ті, що були на ньому, розходилися з глибоким почуттям вдоволення до дому. Х.

—o—

Спорт.

СПОРТ У СТАНИСЛАВОВІ.

Пролом — Бескид 3:1 (2:1).

Ворота добули: Уровкий, Ліськевич (безпосередньо з наріжняка!) і Андрійшин ІІ. з вільного. Суддя п. Кульмин — добрий.

Змагання з Бескидом за вхід до А-кляси й цим разом не пішли „на сухо". Після недільного метчу всі приявні погодилися з фактом, що стріча цих двох українських дружин це явне прокляття неба або ПІМ-у. Абісинська злива замінила грище в багнище найкращої польської марки — про регулярний копаний мяч годі було й думати. В таких умовинах змагання копаного мяча виглядали на „плаваний", „совганий" чи просто „суваний" мяч. Річ ясна, така гра більше бавила глядачів, ніж змагунів, бо кожний сміло міг би конкурувати своїм виглядом з святомиколаївським чортякою. Але вигляд одне діло — а сили змагунів друге: погноблені, передреглі вони снувалися при кінці гри по грищі зовсім „грогі". Щодо самої гри то велася вона весь час на поло-

вин. Бескиду, що лиш вряди-годи загрожував небезпеч-
ними випадами (Скорупський, Коровайчук, Костик). Що
високий низький — вина Пролому, що замісць розтягнути
гру, кидав по 7—8 грачів в офензиву. А там було вже
досить... бескидовців. Ефект — сім кіп 100-проц. шансів
на голя, стільки рахітичних стрілів й стількиж гумору
на степениці, коли змагуни примусово купались в „друж-
ніх" обіймах. Все таки найкращі (не в купанні!) були
Ліськевич, Урсакий, Керинкевич і Андрийшин II, що „за-
гнав в кут" Мартину своїм вільним (3-ий голь). З Беск-
иду воротар, Полатайко, Скорупський і Коровайчук.

Осип Новицький.

Пролом II — Гірка III 2:4 (1:1).

Мист. Ц-ка. Ворота добули: Пилипів і Урсакий I. В Проломі задоволив лише Павлюк, що заповідається на доброго середнього помічника.

Ревера — Тім Макабі-Адміра 2:0.

Ворота добув Микитович. Ревера грала в резерв. складі, а мимо всього виграла певно, але за низько. Найліпші в Ревері Микитович і Шпенгель.

Б. Л.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

В днях 29. і 30. серпня ц. р. уладжує Карпатський Лещетарський Клюб на припоручення Українського Спортового Союзу краєві плавацькі змагання. Змагання відбудуться на ставі „Сьвітезь". Початок змагань в суботу 29. в год. 15.30, в неділю в год. 15. Змагуни доблють за посвідку лікарських оглядин.

Програма змагань з такими конкуренціями:

Жінки: стиль довільний — 50 м. і 100, стиль класичний — 100 і 400, стиль горілиць — 50 м., гінці 4 × 50 ст. дов., 3 × 50 стиль змінний.

Мужчини: стиль довільний: 100, 400, 800 м., стиль класичний: 100, 200, стиль горілиць 100 м., гінці 5 × 50, 4 × 200 ст. довільний, 3 × 100 ст. змінний, водний мяч і скоки.

Змагання відбудуться без огляду на погоду.

ПЕРШИЙ ВИСТУП С. К. „РУСИ" У ПРАЗІ.

З великим зацікавленням ждали праські спортовці на перші змагання С. К. „Руси" новика в лізі. На змагання прийшло понад 20 тисяч людей. С. К. „Русь", як пишуть чеські спортові часописи, сповнила покладені на неї надії. Ціла дружина грала з великою вервою, дуже жертвенно, одначе не могла протиставитися Спарті, яка високо стоїть зі своєю технікою гри.

В С. К. „Руси" знаменито грав воротар, який зловив чимало тяжких стрілів Спарти. Також добре грав Куруц. Іванчо та в нападі Суковський і Криж. Дві бramки Спарти впали з карного і 12-и метрового вихову за руку Радика і за вудар грачів на карнім полі.

Праські спортовці приймали С. К. Русь дуже сердечно і весь час гри ставилися до грачів С. К. „Руси" з великими симпатіями.

Нові книжки й журнали.

СЛОВО ПРО ІГОРІВ ПОХІД, український лицарський епос княжих часів. У переспіві та поетичному перекладі подав Микола Матіїв-Мельник. Популярне видання. Накладом „Рідної Школи". Львів 1936. Стор. 96, ф. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Середа, 26. VIII. год. 8. веч. „Трафіка пані генералової".
Четвер, 27. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова".
Пятниця, 28. VIII. год. 8. веч. „Пані презесова".

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Іх Ексцеленція бабуся".
АТЛЯНТИК: „Рітмайстер фон Верфен".
ВАНДА: „Невільники з Ванделий".
ГРАЖИНА: „Карнавалова ніч" із Мозжухіном, „Вацусь".
КАСІНО: Пластична фільма „Цікавий тиждень у Касіно".
КОПЕРНИК: „Цвітка Гаваю" з Мартою Еґерт.
МАРУСЕНЬКА: „Серця зі сталі".
МЕТРО: „Циганські мельодії".
МІРАЖ: „Юліка" (з Дж. Альпар і Ґуст. Фреліхом), „Вероніка" (з Фр. Ґаль).
МУЗА: „Касіно де Парі" з Аль Джонсоном.
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Комедіянт".
ПАН: „Жінка без маски", „Ввесь Париж співає".
РАЙ: „Золото" з Бриґідою Гельм.
СВІТ: „Амфітріон".
СТИЛЕВЕ: „Найгарніший день мого життя" з Иос. Шмідтом, ревія „Спосіб на кризу".
ТОН: „Пекло Китаю".
УТІХА: „Ф. 13" („Ескадра юнаків") і ревія.
ХИМЕРА: „Герой мимоволі" („Я хотів би, та боюся").

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Прага.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 26. серпня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.10 Солісти, баритон і форт., 19.30 І озр. концерт, Сівек сопр., Федер тенор, 21.05 Зальцб. фестіваль: Орх. концерт, **Прага** (470.2) 16.10 Концерт 17.40 Шопенівський концерт, **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 20.00 Муз. мандрівка по світі, **Білгород** (437,3) 13.15 Скрипка, 18.000 Нар. музика, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 20.45 „Чортівське коло" веселий кабарет, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Солісти, 18.00 Пісні на хор, **Мінхен** (405,4) 17.00 Розр. музика, 19.00 Камер. музика, 22.30 Бразилійська нар. музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Солісти, 18.20 Сольо на цимбалах, 22.15 Циганська музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Форт. музика, 20.30 Нар. музика, 21.30 Оперекові мельодії, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.40 Симф. концерт.

Четвер, 27. серпня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Концерт, 17,25 Солісти, 22.10 Орх. концерт, **Братислава** (298 8, 18.10 Китиця пісень, **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. квартет, 19.10 Військ. орх., 22.15 Сальон. музика, **Париж** (1648) 17.00, 13.00 Легка музика, 16.30 Пісні й сольо на саксофоні, 17.00 „Ле Жуер", ком. Ренарда, 20.00 Спів, 21.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 17.00 Спів, 18.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 22.30 Танк. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, Музика, 18.00 Солісти **Кельн** (455,9) 13.13 Орх. концерт, Год баритон, 16.15 Пісні й форт. твори Шуберта, 20,45 Давня й нова брит. музика, **Мінхен** (405,4) 17.00 Соната на вiол. і форт. Регера, 18.00 Байрайт. концерт, 19.00 „Дон Хуан" оп. Моцарта, **Будапешт** (549.5) 12.05, 20.40 Циг. музика, 17.00 Спів, 17.55 Форт., 19.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17. 18 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Арлезіяна" оп. Чілеі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 26. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Кілька гигієнічних завваг, 12.13 Полудневий денник, 12.23 Концерт легкої музики, 14-30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.45 У царстві грибів, авд. для дітей, 16.15 Легка музика, спів, 17.00 Концерт у вик. Софії Доре (сопран), флет, фортеп., 17.50 Анекдоти з життя Ів. Рошка, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Форт. ресіталь, 18.25 Із жіночої галерії: Суспільна дівчка, 18-35 Програма на завтра, 18.40 Реклямовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Хоральні пісні у виконанні подвійного вок. квартету, 19.25 Трансм. з Відня: Розривковий концерт (Гільда Зінель сопран, Фр. Боршош тенор, орхестра), 21-00 Вечірній денник, 21.10 Актуальна гутірка, 21.15 Твори Фр. Шопена, 21.45 Спортові вістки, 22.00 До танку, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Четвер, 27. серпня 1936.

11.57 Сигнал часу, 12.03 Мельодії для всіх, гр. пл., 12.13 Полудневий денник, 12.23 Орх. концерт, 14.30 Програма на сьогодні, Трохи інформацій, Легка пісонька у мист. виконанні, з гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15.45 Для ст. дітей: Цікаві пригоди від природи, 16.00 Популярний концерт, 16.45 Відч: „Суспільна роля КОП-у". 17.00 Форт. ресіталь, 17.30 Музика, спів із гр. пл., 17.50 Сухопутний шур над морем, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Розбудова Великого Львова, 18.15 Граючі табакирки, гр. пл., 18.25 Літер. хвилини наймолодших, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклямовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Німеччина): „Сплетня" ком. Ірмтравт Ґуґін, 19.30 Перпетуум мобіле впродовж 60 хвилин — орх., 20.30 Технічна скринька, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісні у вик. Перковської-Крисевичевої, сопран, у супроводі форт., 21.30 Орг. ресіталь Фел. Нововейського, 22.00 Спорт у Познані, 22.10 Спортові вістки, 22.15 Музична мозаїка, пісоньки, скрипка, вібрафон, форт., з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.88—89.45, Дол. американські 5.32.50 — 5.29.50, Доляри канад. 5.31.50 — 5.28.50, Фльорени голянд. 361.62 — 360.00, Франки фр. 35.06 — 34.90, Франки шв. 173.54—172.70, Фунти англ. 26.80 — 26.64, Ґульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.70, Корони данські 119.59, 118.75, Корони норв. 134.68—133.60, Кор. шв. 138.23—137.25, Ліри італ. 36.50—34.50, Марки фінл. 11.82—11.60, Марки нім. 136 — 133 Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 149—144.

Акції.

Банк Польський 96, Цукор 27.50, Ліль-поп 12.50, Норблін 60, Стараховичі 32,75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 64, 2. ем. 63.50, 2. ем. 62.25, 5 конв. 48, 4 прц. прем. дол. 48.25 7 прц. стаб. 49.38.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 48—50, 4 прц. Л. З., Бк Г. 38.50—40. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп 41—44, 4 прц. ТКЗ. 38.50—40, 4 і пів прц. ТКЗ. 40— 42, 4 і пів прц. БГК. 62.50—65, 4 прц. БГК. 61.50—65.

Долярівка 47.50—48.50, 1. ем. Прем. 64—66, 2. ем. Прем. 62—64.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 25. серпня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок.
1 без опакування . . . . . . 2.15 зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.20 „
1 кг. масла експорт. включно в експортових опакуваннях дає зачет . . . . 2.40 „
1 л. молока від 10. VII . . 0.13 „
1 к. яєць . . . . 2.60 „

Тенденція на масло зниджкова, на молоко слаба, на яйця вдержана,

Маслосоюз повідомляє, що в дні 25. VIII. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. щойно від 0.80 кг. вгору 0.90 „
Кури без остріг 1. кл. щойно від 170 кг. вгору 0.95 „
Качки молоді, товщеві 1. кл. щойно від 1.60 кг. вгору 0.90 „

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси. Гірших сортів рішуче не приймає.

Подяка.

Сподобалося Всевишньому забрати від нас Нашу Невіджалувану і Найдорожчу Маму Параскевію **Вальчикову**, ем. вчительку. І я враз зі своєю малою сестрою почуваюся до обовязку подякувати всім, що брали участь у похоронах дня 20. серпня ц. р. у Львові.

Дякую щиро Всеч. о. Каштанюкові та о. Харині за похоронні відправи над тілом Покійної, зокрема о. Каштанюкові за прощальні слова над могилою Покійної. З глибини серця дякую Вп. п. Іванні Ничаївній, яка ввесь час недуги аж до останньої хвилини була цим добрим духом, що ні на хвилину не відступала Покійної. Щира дяка Вп. п. д-рові Б. Макарушці за повну посвяти і труду лікарську опіку. Дякую Вп Н-ву Карачинам, які в цій важкій хвилині проявили стільки доброго серця для дітей Покійної.

Дякую сердечно Централі Т-ва Союзу Українок, зокрема Головному Виділові за участь у похоронах, як теж сокальській Філії цього Т-ва, що в останній хвилині не забула Тої, яка її довгий час вела. Щиро дякую всім сокільським гніздам Львова, як теж відділам Сокола-Батька, які своєю присутністю звеличали останню дорогу Покійної. Дякую сердечно Вп. п. дир. Мудрикові і всім Товаришам праці, що у важкому горі не забули за нас і взяли участь у похоронах Нашої Незабутньої Мами.

Дякую сердечно Вп. Н-ву Коропачам, тов. Дуді І. і Л. Підвисецькому за поміч і потіху у важкому горю. Дякую Сусідам і Знайомим за участь у похоронах і всім тим, які причинилися до звеличання цього сумного обряду, а також всім тим, що устно або письменно висловили своє співчуття для нас — дітей Покійної.

Олег і Оксана Вальчики
діти.

Ширіть наш часопис!

НАУКА

КУРС І. кляси гімназійної для учеників, які не здали вступного іспиту, буде відкритий 3. вересня. Відомість вул. св. Миколая 16. 2562 1—5

МЕШКАННЯ

НА СТАНЦІЮ прийму учениць (ків), студенток (тів). Маю теж до винайму покій з осібним входом. Фіголева, Марка 21, (Бічна Длуґоша — близько гімн. СС. Василіянок). 2560 1—1

ПРИЙМУ на станцію панночку-гімназистку. Фортепіян дома. Близько Дівоча Гімназія Р. Ш. і Гімназія Академічна. J. Луцева, Львів, Білинських 25/II. Зголошуватися в пополудневих годинах. 2556 1-2

ГАРНИЙ соняшний уладжений покій з осібний вхід із передпокою, зараз до винайму Копцова 14, двері 6. 2559 1—1

ПОКІЙ кавалірський соняшний до винайму. Відомість: Адмін. „Діла". 2558

ДО ВИНАЙМУ великий, соняшний, фронтовий покій з меблями. Відомість: Чарнецького 26, м. 21. 2515 1-1

РІЖНІ

МАШИНУ писальну Адлер, українсько-польську, дешево продає Патицький, Львів, Чарнецького 10. 2561 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Лікар-дентист
Ірина Антонович
вернулася і приймає як давніше від 9—1 і 3—6.
Львів, Сапіги 21/II. Тел. 116-64.

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент
пудру „CSAVE" **50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7
1288 Філія: КОПЕРНИКА 15 а. 72-75

ВЖЕ ВІДКРИТА ФІРМА „ЛЕОПОЛЬ"
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГЕТМАНСЬКА 12
Вибаглива ОБУВА першорядного краєвого виробу. 2-3
2530
Управитель ГЕНРИК ПОСТ, бувший власник крамниці з обувою при вул. Пілсудського.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.